

kilometrov) prištejemo k dolžini celinske obale (1570 km), dobimo dolžino naše celotne obale 5178 km. Lahko izračunate, koliko prostora ima vsak Jugoslovan ob morju. Videli boste, da se vsi lahko postavimo drug poleg drugega na bregu našega Jadrana.

Ta obala je po veliki večini skalovita. Skale ob morju so v glavnem iz trdega apnenca, močno razjedene in izpodjedene. Apnenec se kemično razkraja od morske vode in od deževnice, še bolj pa morski valovi in tokovi, ki butajo z vso silo ob obalo, mehanično oblikujejo obrežne skale. Na mnogih mestih vidimo grozovite previse, pa mnogokje se odpirajo vhodi v votline, kamor vodi vhod pogosto pod morsko gladino. Tako imamo v votlini na otoku Biševu pri Visu čudovito modro svetlobo. V globokih zajedah, s katerimi je morje razoralo obalo, imamo mirne, udobne prostorčke za kopanje, pa tudi pripravna lovišča za ribiče in pribežališča za manjše ladje. Toda tudi nevarnosti prežijo po ozkih prelivih ali kanalih med celino na eni strani in otoki na drugi strani, ter med vrstami otokov na obeh straneh. Silno previdno se morajo ladje izogibati neštetim majhnim skalovitim otočičem, ki spremljajo obalo, in ostrim čerem, ki jih zakriva morje, pa jih izdajajo vrtinci in pene razburkanega morja. Če se v takem ozkem kanalu, n. pr. v bližini Zadra (Zadrski kanal), srečata dve ladji (Karađorđe—Morosini), je treba samo malenkostne spremembe smeri in nesreča je tu. Zato se večje ladje rajši izogibajo te notranje poti in plovejo rajši zunaj po odprtem morju. Zanimiva je tudi smer obale. Dvakrat se ta smer spremeni. Prvi severni del od Sušaka do rtiča Ploča, južno od Šibenika, ima smer od severozahoda proti jugovzhodu, srednji del od Ploče do polotoka Pelješca je obrnjen bolj proti vzhodu, zlasti se to vidi na otokih (Brač, Hvar, Korčula), južni del pa se vleče zopet proti jugovzhodu. Razumeli bomo to spremembo smeri, ako gledamo z ladje na odprtem morju proti otokom in celini. Vidimo, kako se kot nekake kulise vedno više dvigajo od morja proti notranjosti, vzporedno s smerjo obale, gore za gorami. Najvišja točka na Korčuli meri 568 m, zadnja na Hvaru 626 m, še dalje na Braču 778 m, a Mosor planina za vsemi temi, že na celini, ima tik nad obalo višino 1216 m. To so ogromne relativne višine, ki ponekod prekašajo relativne višine naših najvišjih vrhov. Aljažev dom v Vratih ima 1000 m nadmorske višine, Orjen pa se dviga 1895 m nad Boko Kotorsko v njegovem vzhodu. Ravno te okoliščnosti delajo našo obalo tako slikovito. Ko ladja plove ob naši obali, ima oko vedno nove poglede. Ob obali se peni morje, ko zadeva ob podvodne čeri in skale, na podstavku bele kraške skale se zeleni temnozelen, gozd vedno zelenega južnega drevja (otok Lokrum pri Dubrovniku — smaragd na biseru), iz zelenja se zasveti ljubka cerkvena, na obali se je razprostrlo prekrasno mesto s slikovitimi stavbami, ostanki slavnih starih dob, v pristaniščih so gosti jambori in jadra ribiških ladij, se dimijo dimniki parnikov, švigajo brze motorne ladjice, a nad vsem tem se visoko pod nebo, kakor čuvaj na znotraj in zunaj, dviga skalovita visoka gora. Pozimi ob morju in na otokih cvete južno sadje, lepo zeleni trata, a visoke gore v ozadju pokriva beli снег. Nad vsem tem pa se razprostira modrina južnega neba.

Lepe počitnice na morju.

Z radostjo sem doma sprejela vest, da gremo o počitnicah za tri tedne na naš lepi Jadran. Čeprav sem že pred leti videla njegovo krajino, sem z veseljem pričakovala dneva, ko se odpeljemo na oddih.

Prišel je dan veselja. Sestrico, bratca in mene je spremljala skrbna mamica. Precej časa smo se že peljali, ko se vlak ustavi v glavnem mestu Savske banovine, v Zagrebu. Približala se je noč, ki smo jo preспали v vlaku. Jutro nas je zbudilo iz spanja. Morali smo se obleči, ker smo se bližali morju. Nepopisno je bilo veselje, ko smo zagledali morje. Radostno smo vzklikali: „Morje, morje!“ Nekaj časa smo se peljali ob obali. Vlak je zapiskal, izstopili smo. Prtljago, ki smo jo imeli, je odpeljal tovorni avto. Mi smo pa šli počasi peš proti „Celjskemu domu“ v Bakarcu, kjer smo se tudi nastanili. Od tu smo se večkrat vozili s parnikom na izlete, se kopali in hodili peš na izprehode. Čez teden dni nas je prišel obiskat atek. Pri nas je ostal tri dni. Tri tedne smo uživali krasote in dobre te morja. Prehitro so minili lepi dnevi. Vlak nas je čakal, da nas popelje domov. Z zadnjimi pogledi na morje smo se poslavljali od njega. Gore so nam zagnile pogled na naš Jadran. Pomikali smo se vedno bolj proti Celju. Tam so nas pričakovali naši dragi. — Šribar Marta iz Celja.

Mladinski zbor »Jadranski stražarji« v Št. Vidu nad Ljubljano. Zbor je bil ustanovljen v začetku šolskega leta 1933/34. Člani zbora so učenci narodne in meščanske šole v Št. Vidu. Tako sestoji zbor prav za prav iz dveh delov. V resnici je zbor v začetku tudi ločeno nastopal pri šolskih proslavah. Prvič je združeno nastopil šele 3. junija t. l. na tekmi mladinskih pevskih zborov v Ljubljani. Zbor, katerega že od početka vodi in vežba g. učitelj Makso Jovan, je odnesel izmed

vseh zborov najodličnejšo oceno. Drugič je nastopil na akademiji P. J. S. meščanske šole v Cerkvenem domu 10. junija t. l. Po želji članov je nato zbor spremenil ime »Grlica« v ime »Jadranski stražarji«. Pretekle počitnice je priredil v šolski telovadnici dva koncerta, drugega je prenašal tudi radio. Pod strokovnim vodstvom svojega pevovodje g. učitelja Jovana se bo zbor brez dvoma tudi v bodočnosti lepo razvijal, kar mu vsi ljubitelji mladinskega petja iz srca želimo!